

NIEUWSBERICHTEN UIT DE NIEUWE
ROTTERDAMSCHÉ COURANT 1875—1883
DOOR W. J. L. POELMANS

1875

2 JANUARI. De Nederlandsche Stoombootmaatschappij besteedt het beschoeien en uitdiepen van de Bokhaven op het etablissement Fijenoord aan. Zeven inschrijvingen zijn ingekomen, de hoogste voor f 26.500,—, de laagste voor f 15.710,—.

2 JANUARI. Mr. J. A. Vaillant wordt geïnstalleerd als president van de Arrondissements-rechtbank; de Orde van advocaten biedt aan den oud-president mr. J. A. M. Bichon van IJsselmonde een zilveren bokaal aan, waarop het beeld der gerechtigheid prijkt.

5 JANUARI. Dr. A. Pierson treedt als spreker op voor de afd. Rotterdam van de Maatschappij van fraaie kunsten en wetenschappen en geeft eenige indrukken van zijn verblijf te Heidelberg.

7 JANUARI. De N. R. C. bevat een ingezonden stuk over de administratie bij de Spaarbank.

7 JANUARI. Onder den naam „Erica” verschijnt het jaarboekje der Maatschappij van weldadigheid.

7 JANUARI. Opgericht wordt de afd. Rotterdam der Vereeniging tot invoering der lijkverbranding. Als bestuursleden worden gekozen de heeren mr. A. Hoyneck van Papendrecht, dr. F. J. Dupont, J. F. Snelleman, A. C. Cramer en dr. S. Hoogewerff.

7 JANUARI. Op het tweede concert van Eruditio Musica doen zich als solisten hooren, zang: mevr. Emmy Schmidt-Zimmerman uit Hamburg, piano: Friedrich Gernsheim.

8 JANUARI. Het Rotterdamsche schoolfonds heeft besloten weder eenige beurzen beschikbaar te stellen.

11 JANUARI. H. K. H. Prinses Marianne heeft aan den burgemeester f 100,— doen toekomen voor de betrekkingen van de op de Maas verongelukte werklieden van het etablissement Fijenoord.

11 JANUARI. De nieuw gebouwde hogere burgerschool

voor meisjes aan de Witte de Withstraat wordt in gebruik genomen. Het werk was gegund aan den aannemer A. van der Spiegel voor f 111.900.

12 JANUARI. De N. R. C. bevat een ingezonden stuk over de ongehoorde regeling van den spoorwegdienst tusschen Rotterdam en Dordrecht, gedurende de z.g. stremming door het ijs.

15 JANUARI. Het personeel der Nederl. Stoombootmaatschappij heeft aan den directeur een brief gericht om hem dank te betuigen voor alles wat hij gedurende het zevenjarig tijdperk van zijn directeurschap ten bate der werklieden heeft verricht.

15 JANUARI. Het aakschip „de Vrouw Elisabeth”, met een lading van 100 vaten petroleum, stoot op een duc d'Alve, waardoor de kop van het schip verbrijzeld wordt en het vaartuig vol water geraakt.

18 JANUARI. Bij Kon. besluit is de heer F. van Overzee erkend en toegelaten als vice-consul van Oostenrijk-Hongarije alhier.

21 JANUARI. In het derde concert van Eruditio Musica treden als solisten op: „mevr. Anna Regan-Schimon uit Leipzig, zang en de heer en mevr. Jaell-Trautmann uit Parijs, piano.

23 JANUARI. De statuten der Rotterdamsche vleeschhouwerij en broodbakkerij zijn koninklijk goedgekerud.

24 JANUARI. Ds. H. C. Lohr uit Kampen, beroepen tot predikant bij de Evang. Luth. gemeente alhier, wordt bevestigd door ds. J. R. Eilers Koch.

25 JANUARI. Commissarissen van den Rotterdamschen schouwburg hebben dr. Wap te 's-Gravenhage een eetservies aangeboden als blijk van erkentelijkheid voor het aandeel, dat hij gehad heeft in het welslagen van het eeuwfeest van dien schouwburg.

25 JANUARI. Herman Linde, recitator, houdt in de Nutszaal een voordracht.

27 JANUARI. Door de commissie voor de Plaatselijke werken is aanbesteed de levering van 15 ijzeren scheepsboeien elk wegende ongeveer 1150 K.G.

27 JANUARI. Dr. S. Hoogewerff houdt in het Nut een

lezing over de toepassing van lichtgas en waterstofgas.

29 JANUARI. De Toonkunst-afdeeling brengt o.a. ten gehoor het nieuwe werk van J. Brahms: Een deutsches Requiem.

4 FEBRUARI. In het vierde concert van Eruditio Musica treden als solisten op, zang: mevr. Minna Peschka-Leutner uit Leipzig en viool: Emanuel Wirth alhier.

5 FEBRUARI. De Gemeenteraad beraadslaagt over een voorstel tot een schikking met pakhuismeesteren over de tijdelijke verplaatsing der petroleumpakhuisen op Feijenoord.

9 FEBRUARI. De Staatscourant bevat het verslag aangaande de vordering der werken tot verbetering van den Waterweg van Rotterdam naar zee, over Januari 1875.

10 FEBRUARI. De Hollandsche Maatschappij van landbouw spreekt de wenschelijkheid uit, dat de Nederlandsche landbouw op de internationale tentoonstelling, in 1876 te Philadelphia te houden, zal worden vertegenwoordigd.

11 FEBRUARI. In de jonge juffrouwenschool van den heer Lelieveld, aan het einde der Kruiskade, ontstaat brand door gasontploffing.

12 FEBRUARI. In een vergadering van verschillende besturen en van voorstanders der Opera is een commissie gevormd om te trachten de Hoogduitsche opera alhier in stand te houden.

12 FEBRUARI. Een detachement mariniers, sterk 87 man, onder geleide van de luitenants P. Dibbetz en J. R. J. P. Cambier, vertrekt van hier met bestemming naar Atjeh.

12 FEBRUARI. In de eerste vergadering van de afd. Rotterdam van de Nederl. Openbare hulponderwijzers-vereeniging wordt het huishoudelijk reglement vastgesteld.

14 FEBRUARI. Opening van een tentoonstelling in het gebouw der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan.

17 FEBRUARI. In de vergadering der Rotterdamsche kiesvereeniging Burgerplicht houdt de heer A. Moens een redevoering over volksonderwijs.

17 FEBRUARI. Ds. W. Franken Az. herdenkt zijn 25-jarige ambtsbediening als predikant bij de Nederl. herv. gemeente alhier.

19 FEBRUARI. Ter gelegenheid van 's Konings verjaardag wordt op de Nieuwe veemarkt parade gehouden. Aan J. Schiebaan wordt de Militaire Willemsorde uitgereikt; hij is bij de 2e expeditie tegen Atjeh door drie kogels gewond.

20 FEBRUARI. Ds. A. H. de Hartog maakt bekend, dat hij voor het beroep naar Amsterdam heeft bedankt.

20 FEBRUARI. Een afdeeling Rotterdam van de Vereeniging tot bevordering van het volksonderwijs wordt opgericht.

20 FEBRUARI. Tot bestuursleden der N. V. Rotterd. vleeschhouwerij en broodbakkerij worden benoemd de heeren H. C. van Alphen Jz., L. Edie en A. J. van Peski.

22 FEBRUARI. Door den heer E. Kiderlen is concessie aangevraagd voor het aanleggen van een paardenspoor van Schiedam over Delfshaven naar Rotterdam.

22 FEBRUARI en 9 MAART. Voor het Rotterdamsch Natuurkundig genootschap houdt de heer K. Mars uit Gouda een voordracht over arbeidsvermogen en het behoud daarvan.

23 FEBRUARI. Voor de leden der afd. Rotterdam van de Hollandsche Maatschappij van fraaie kunsten en wetenschappen treden op de heeren jhr. mr. Victor de Stuers en dr. Jan ten Brink.

24 FEBRUARI. Aan P. Thomsen & Comp. is vergunning verleend voor een stoomsleepdienst.

25 FEBRUARI. De zangvereeniging Philodia geeft een uitvoering ten voordeele der Inrichting voor havelooze kinderen om de kosten der verplaatsing dier school naar de Crispijnlaan te bestrijden.

28 FEBRUARI. De 78e verjaardag van Z. K. H. Prins Frederik wordt op de gebruikelijke wijze herdacht.

28 FEBRUARI. De heer J. E. van der Aa Criellaert, beschermer van kunst en philanthropie in 't algemeen, de Hoogduitsche opera en het Zeemanshuis in 't bijzonder, overlijdt.

2 MAART. In den Nieuwen schouwburg heeft de eerste opvoering plaats van „Vorstenschool,” ingestudeerd onder toezicht van Multatuli (E. Douwes Dekker).

4 MAART. Op het vijfde (laatste) concert van Eruditio Musica wordt uitgevoerd de concert-onverture B. dur van

Th. H. H. Verhey onder leiding van den jongen componist. Verder treden als solisten op de heer en mevr. Popper-Menter, violoncellist en pianiste, beiden uit Weenen.

8 MAART. Op de door het Departement Rotterdam van de Maatschappij tot bevordering der nijverheid uitgeschreven prijsvraag voor het verkrijgen van de doelmatigste vertrouw- bare petroleumlamp ten gebruike in werkplaatsen en in aan- bouw zijnde huizen, zijn 13 inzendingen ontvangen. Geen enkele voldoet aan de gestelde voorwaarden, de prijsvraag wordt opnieuw uitgeschreven.

12 MAART. Vergadering van de N. V. Het Onderling Crediet in het hotel St. Lucas.

12 MAART. Een afdeeling van de schippers-vereeniging „Schuttevaer” is alhier opgericht.

13 MAART. Aan J. Taat is vergunning verleend voor een stoomsleepdienst.

16 MAART. Bij de Ned. Herv. gemeente is beroepen ds. P. Huet, predikant te Dirksland, Hij bedankt evenwel.

16 MAART. Het oorlogsstoomschip „Merapi”, gebouwd op het etablissement Fijenoord, wordt in dienst gesteld.

16 MAART. Aanbesteed wordt de levering van steen- kolen voor den veerdienst van Rotterdam op Katendrecht. Inschrijvingen zijn ingekomen van f 7.82¹/₂-f 9.38 per 1000 K.G.

16 MAART. In de afd. der Hollandsche Maatschappij van fraaie kunsten en wetenschappen wordt een voordracht gehouden door den heer J. J. van Toorenberger over de verdiensten van Bilderdijk.

17 MAART. De afd. Rotterdam, Schiedam e.o. der Hollandsche Maatschappij van landbouw houdt te Schie- dam een tentoonstelling van vee en pluimgedierte.

17 MAART. Verschenen is het verslag van de Noord- en Zuid-Hollandsche reddingmaatschappij, over 1874, het 50ste jaar van haar bestaan.

18 MAART. De heer J. Stufkens houdt in de vergade- ring van de Rotterdamsche Vereeniging ter bevordering van fabrieks- en handwerknijverheid een voordracht over de Nederlandsche stenographie.

18 MAART. De gemeenteraad besluit tot overneming
1875

van grond aan de Nadorstlaan, aan de Waschbleeklaan en aan de Kruiskade.

20 MAART. In de manege wordt een carrousel gereden ten voordeele der in Atjeh gewonde krijgslieden, waarbij een optocht wordt gehouden, voorstellende den intocht van prins Maurits te Ostende na den slag te Nieuwpoort.

20 MAART. De Rotterdamsche comité's tot hulp aan gekwetste en zieke krijgslieden houden een vergadering.

20 MAART. Lodewijk Bijls, landbouwer, een dezer dagen te Zuidland overleden, heeft legaten vermaakt aan de Evang. Luthersche gemeente, aan de Maatschappij tot nut der zeevaart, aan de Z.-H. Maatsch. tot redding van schipbreukelingen, aan de Inrichting voor doofstommen, aan de Werkinrichting voor hulpbehoevende blinden en aan het Burgerweeshuis.

20 MAART. Bij den uitgever P. M. Bazendijk is verschenen de 18e jaargang van Neerlands vloot en reederijen.

23 MAART. De heer P. H. Hugenholtz treedt op voor de Maatschappij van fraaie kunsten en wetenschappen, onderwerp Michel Angelo.

24 MAART. De onlangs opgerichte afdeeling van de Vereeniging tot bevordering van het volksonderwijs houdt een vergadering.

24 MAART. In een vergadering van het departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen wordt beraadslaagd om hier ter stede een huur- en verhuurkantoor van vrouwelijke dienstboden op te richten. De oprichting heeft 8 April plaats.

24 MAART. Door wijlen mevrouw de wed. Roeby-Brezet zijn legaten vermaakt aan de Ned. zendingsvereeniging, de Diaconiescholen, het Geref. Burgerweeshuis, de School voor havelooze kinderen en aan de Werkinrichting voor hulpbehoevende blinden.

24 MAART. In de vergadering van de kiesvereeniging Burgerplicht houdt de heer Joost Thoofst een rede over: stadsreiniging en rioleering.

25 MAART. De gemeenteraad beraadslaagt over de kwestie van het Heiligegeest- of Oudemannenhuis.

28 MAART. Aanbesteed wordt het vernieuwen van eenige gedeelten van kaaimuren in de buitenstad.

30 MAART. De Gemeenteraad en de Kamer van koop-handel zenden adressen aan de Tweede Kamer over den aanleg van een spoorweglijn Rotterdam-Hoek van Holland.

30 MAART. De heer Ed. de Pressensé, predikant te Parijs, houdt in het Nut een voordracht over den godsdienststrijd tijdens de Fransche omwenteling.

1 APRIL. Als rechter in de Arrondissements-rechtbank wordt geïnstalleerd mr. L. U. de Sitter.

2 APRIL. De Rotterdamsche vleeschhouwerij en broodbakkerij heeft een perceel grond aan den Hofdijk in eigendom verkregen; tot directeur is benoemd J. A. de Graaff.

5 APRIL. De heer Magin geeft een voorstelling in de hooge optische wetenschap.

5 APRIL. De heer E. Douwes Dekker (Multatuli) houdt een voordracht over poëzie.

6 APRIL. Van de werf der heeren Gebrs. Visser wordt een brikschip te water gelaten.

7 APRIL. De heer J. W. Lintner viert zijn 50-jarig jubileum als onderwijzer.

8 APRIL. De Gemeenteraad beraadslaagt over den bouw van kaaimuren langs de Koningshaven.

9 APRIL. Toonkunst geeft een uitvoering van Händel's oratorium Josua; solisten: mej. Josephine Weyringer, mej. Adele Asmann uit Berlijn, de heer dr. G. Gunz uit Hannover en Emil Fischer uit Weenen.

15 APRIL. De letterlievende vereeniging „Oefening baart Kunst" geeft in den schouwburg een opvoering van het drama Richard More.

19 APRIL. Franz von Holstein's nieuwe opera Der Erbe von Morley wordt alhier voor het eerst opgevoerd, ten benefice van den heer Jean Pfläging.

20 APRIL. Het Bestuur van de Ambachtsschool biedt H. M. de Koningin een door de leerlingen vervaardigd werkstuk (bloemenstandaard) aan.

21 APRIL. Van de werf der Ned. Stoombootmaatschappij te Feyenoord wordt te water gelaten de stoomkanonneerboot „Brak".

24 APRIL. Bij het Bataafsch Genootschap der proef-
ondervindelijke wijsbegeerte zijn benoemd tot administra-
teur mr. J. Pols, tot directeur dr. J. Vroesom de Haan en tot
eerste secretaris dr. Th. van Doesburgh.

24 APRIL. Tweede opvoering van Der Erbe van Morley
in tegenwoordigheid van den componist Franz von Holstein,
aan wien een zilveren bokaal met inscripties wordt vereerd.

25 APRIL. Ds. W. Astro, predikant bij de Ned. herv.
gemeente alhier, heeft voor het beroep naar Utrecht bedankt.

28 APRIL. De afd. Rotterdam der Vereeniging ter
bevordering van het volksonderwijs houdt een meeting, mr.
A. Kerdijk leidt het debat in.

28 APRIL. De heer E. Douwes Dekker (Multatuli) houdt
een voordracht over de basis van ons zedelijk leven.

28 APRIL. Tot commandeur in de orde van de Eiken-
kroon is benoemd de heer Joh. J. H. Verhulst, componist.

29 APRIL. De gemeenteraad benoemt tot directeur der
H. B. S. met 3 j. c. den heer K. Mars te Gouda.

1 MEI. De Spaarbank heeft de rente ten behoeve der
inleggers verhoogd tot $3^{60}/_{100}$ pct.

1 MEI. In de vergadering van de Nederl. Amerikaansche
Stoomvaartmaatschappij stelt de heer Joost van Vollenhoven
de vraag, of men niet te ver is gegaan door aan de Maat-
schappij levensvatbaarheid toe te kennen.

1 MEI. Door mej. H. Blom, op 24 April alhier overleden,
zijn aan verschillende inrichtingen legaten vermaakt.

3 Mei. Alhier is opgericht de Vereeniging Floralia; een
tentoonstelling wordt georganiseerd van bloemen en planten,
gekweekt door den arbeidenden stand. Tot bestuursleden
zijn gekozen de heeren mr. S. Hannema, mr. G. A. van
Hamel, G. H. Hintzen, P. R. Mees en P. Haverkorn van
Rijsewijk.

3 MEI. Tot directeur en directrice van het Geref.
Burgerweeshuis zijn benoemd D. van Proyen en echtgenoot.

6 MEI. Vergadering van de Ned. Zendings-vereeniging.

10 MEI. Ds. J. R. Eilers Koch, predikant bij de Evang.
luth. gemeente, viert zijn veertigjarigen evangeliedienst. Hij
stond 1835-1847 te Wildervank, 1847-1856 te Nieuw-
Pekela en vervolgens hier ter stede.

11 MEI. Vergadering van aandeelhouders in het Zeemanshuis, in tegenwoordigheid van Z. K. H. prins Hendrik.

11 MEI. Van het terrein der sleephelling in de Maas wordt naar het bouwterrein der Willemsbrug gebracht de ijzeren werkkamer voor de fundeering van pijler IV.

11 MEI. In de vergadering van het departement Rotterdam der Maatschappij ter bevordering der nijverheid doet de heer C. A. Jeekel uit Leerdam mededeelingen over de hardglas-uitvinding: De Bastide.

13 MEI. De Gemeenteraad besluit tot wijziging der verordening tot het examineeren van varenslieden.

14 MEI. Vergadering van de Rotterdamsche Handelsvereniging; de heer L. Pincoffs president-directeur zegt, dat de directie der R. H. V. zou gearzeld hebben de werken op Feyenoord te ondernemen, indien zij niet had kunnen rekenen op dr. Stieltjes en ingenieur Mees.

14 MEI. Het museum Boymans is verrijkt o.a. met een door hemzelf vervaardigd portret van den Rotterdamschen portretschilder G. J. van den Berg en dat van zijn vrouw met hun zoontje Jacobus Everhardus Josephus.

14 MEI. Z. M. de Koning heeft onzen stadgenoot Lion Cats, pensionnaire voor de muziek, een gouden horloge met ketting ter hand gesteld.

19 MEI. Vergadering van aandeelhouders in de Rotterdamsche Vereeniging voor gymnastiek- en zwemscholen; in de plaats van de aftredende bestuursleden J. Smith en J. A. P. Pit zijn gekozen dr. H. W. de Monchy en A. R. Dunlop.

25 MEI. De kiesverenigingen Orde en Burgerplicht stellen als candidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Gen. het aftredend lid R. P. Mees R.A.zn.

27 MEI. Eenige handelshuizen alhier zenden een adres aan de Tweede Kamer naar aanleiding van het wetsontwerp betreffende ons muntwezen.

28 MEI. Vergadering van de Rotterd. Ambachtsschool.

29 MEI. Vergadering in het Nut van aandeelhouders in de Noord-Brabantsch-Duitsche Spoorwegmaatschappij.

30 MEI. De Doopsgezinde gemeente viert het 100-jarig bestaan harer kerk.

31 MEI. H. M. Koningin Sophia brengt een bezoek aan de Hoogere burgerschool voor meisjes, de Inrichting voor doofstommen en de Rotterdamsche diergaarde.

1 JUNI. De ijzeren werkkamer voor pijler IV der brug over de Maas (Willemsbrug) kantelt om, zonder dat daarbij iemand der werklieden omkomt.

1 JUNI. Een begin wordt gemaakt met de slooping van het Hofje in de Lange Frankenstraat, dat in 1609 gesticht was door Johan of Hans van der Veken.

18 JUNI. Viering van het 150 jarig bestaan der Israëlitische gemeente te Rotterdam.

30 JULI. Het XIIe Nederlandsch nationaal zangersfeest heeft plaats; het duurt tot 2 Augustus.

30 JULI. Het post- en telegraafkantoor komt gereed; de Zuidblaak wordt opgehoogd en van trottoirs voorzien.

26 AUGUSTUS. Bij wijze van proef wordt in dienst gesteld de nieuw gemaakte stoomboot, varende van Rotterdam naar Katendracht, om na eenige wijziging definitief dienst te doen.

6 SEPTEMBER. Het nieuwe postkantoor wordt in gebruik genomen en het oude postkantoor in de Wijnstraat kort daarop door het Rijk voor afbraak verkocht.

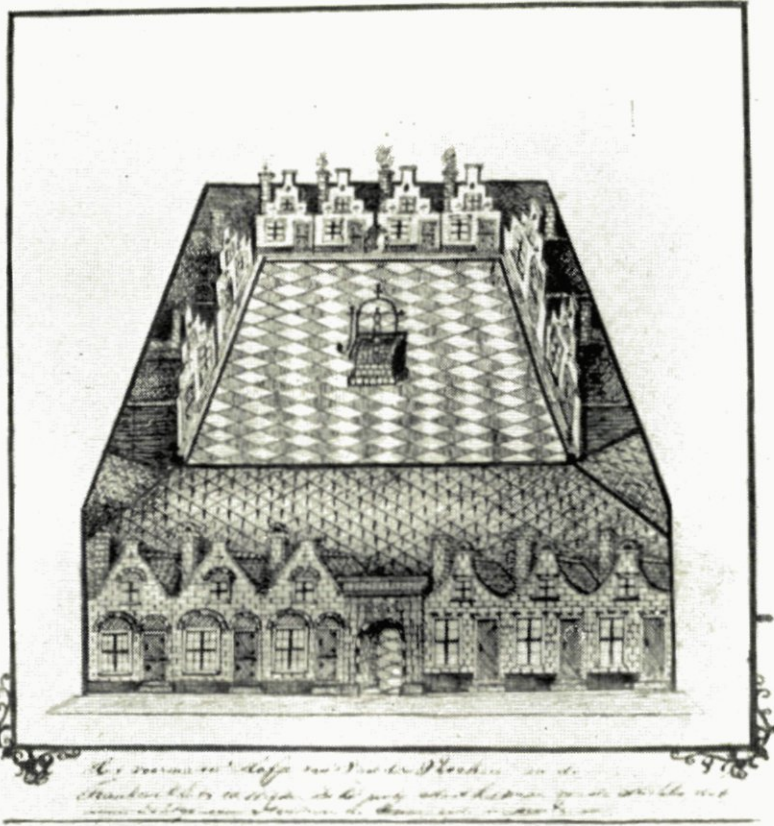
8 SEPTEMBER. Harddraverij met paard en chais op den rijweg tusschen de voormalige Stadsherberg (nu Hotel Leygraaff) en het Park.

11 en 12 SEPTEMBER. Eerste tentoonstelling hier ter stede van bloemen gekweekt door den handwerkstand. Deze tentoonstelling gaat uit van de vereeniging „Floralia” te Rotterdam.

17 NOVEMBER. Het afbreken en herbouwen van de oude vleeschhal wordt aanbesteed. Hiermede is tevens het doodvonnis geveld over het oudste nog aanwezig zijnde stadsgebouw.

23 DECEMBER. Het Rijks-telegraafkantoor, tot heden gevestigd in het Beursgebouw, wordt overgebracht naar het nieuwe gebouw, dat tevens voor postkantoor dient.

23 DECEMBER. Door de Mannenzangvereeniging „Amphion” wordt opgericht de Volkszangschool.



30. HOFJE VAN JOHAN VAN DER VEKEN.



31. POORT VAN DE VOORMALIGE VLEESCHHAL.

24 JANUARI. Een begin wordt gemaakt met het stellen van een ijzeren hek rond het middengedeelte der Oosterkade, tot beveiliging van het daarop aangelegde plantsoen.

6 FEBRUARI. Een dertigtal mariniers komt alhier terug van de expeditie naar het rijk van Atjeh, zij worden met de muziek der Schutterij ontvangen en naar de kazerne geleid, ten aanschouwe van duizenden belangstellenden.

18 FEBRUARI. De verbreding der Noordblaak wordt aanbesteed.

1 MAART. Aanbesteding van den bovenbouw der Willemsbrug.

15 MAART. Begonnen wordt met de beplanting van het nieuw gemaakte plein voor het postkantoor.

18 MAART. Door de plaatselijke commissie voor den watersnood wordt een kleine schroefstoomboot naar de geteisterde streken uitgezonden geladen met levensmiddelen, dekking-, ligging- en kleedingstukken, alsmede geld. Tevens bevinden zich drie leden dier commissie aan boord, zijnde de heeren A. Remy, P. R. Mees en mr. J. G. Philippi.

18 MAART. De bestrating en het aanleggen van trottoirs aan de Gedempte Binnenrotte zijn voltooid.

23 MAART. De Waschbleeklaan ontvangt den naam van Mauritsstraat.

31 MAART. Opening van het kosthuis no. 1 en daaraan verbonden volksleeskamer aan de Kipstraat.

15 JUNI. Koning Willem III en prins Hendrik der Nederlanden bezoeken de tentoonstelling van kunstwerken in de Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen aan de Coolvest.

6 JULI. De Kroonprins van het Duitsche Rijk, reizende onder den naam van graaf van Linge, benevens zijne gemalin, brengen een bezoek aan de stad en bezichtigen eenige merkwaardigheden.

31 JULI. Eerste steenlegging van het Duitsch Evangelische kerkgebouw aan de Zwartepaardenstraat.

13 AUGUSTUS. In het feestgebouw aan de Linker Rottekade wordt een rolschaatsenbaan of „skating rink”

geopend. Deze baan, gemaakt van asphalt, is de eerste die hier te lande tot stand komt.

5 SEPTEMBER. Het gemeentebestuur betuigt langs telegrafischen weg zijn ingenomenheid met het plaatsen van een gedenksteen in het Sub-Alpijnsch Atheneum te Turijn, ter herinnering aan den door Erasmus aldaar verkregen doctors-titel. Van de plaatsing van den gedenksteen had het gemeentebestuur van te voren bericht ontvangen.

5 SEPTEMBER. Oprichting van een postduiven-sociëteit genaamd „De Telegraaf”.

6 OCTOBER. De eerste steenlegging van het kinderkiekenhuis heeft plaats door Koningin Sophia.

15 OCTOBER. Het is 25 jaren geleden, dat de eerste openbare zitting van den gemeenteraad plaats had.

27 DECEMBER. Een stoombootje van acht paardenkrachten, gebouwd voor rekening der gemeente, om gebruikt te worden voor den havendienst en ook als drijvende stoombrandspuit, wordt in dienst gesteld.

1877

8 JANUARI. Na Amsterdam en 's-Gravenhage bezocht te hebben, komt de Minister van openbare werken der Fransche Republiek de spoorwegwerken en de werken op Feyenoord in oogenschouw nemen.

9 JANUARI. In den ouderdom van 40 jaren overlijdt de beeldhouwer Joseph Graven, vervaardiger van de monumentale drinkwaterfontein op de Nieuwemarkt.

30 JANUARI. Proefrit over de viaduct van den Staatspoorweg door de stad.

26 APRIL. De taalgeleerde dr. A. de Jager sterft alhier.

28 APRIL. Feestelijke opening van den Staatsspoorweg door Rotterdam.

28 APRIL. De Jodenlaan wordt verdoopt in Schoolstraat.

15 MEI. Plechtige eerste bijeenkomst der nieuwe Arrondissements-rechtbank te Rotterdam.

3 JULI. Aankomst van het oorlogsfregat Anna Paulowna, bestemd tot opleidingsschap voor de zeemacht.

14 JULI. De Keizer van Brazilië en zijne gemalin bezoeken incognito Rotterdam.

20 JULI. Aan het oostelijk gedeelte der Boompjes wordt begonnen een verhoogde voetstraat (trottoir) langs de huizen te leggen.

20 SEPTEMBER. Ingebruikstelling van een drinkwaterfontein aan het Willemsplein en een aan de Boompjes, beide door de zorg van particulieren opgericht.

30 SEPTEMBER. De wethouder mr. A. Hoyneck van Papendrecht overlijdt.

1 NOVEMBER. De Nieuwe Rotterd. Courant verschijnt voortaan twee malen per dag, een morgen- en een avondblad.

1878

1 JANUARI. Opening van een hulpkantoor van de Rijks-telegraaf in het gebouw der Kon. Nederl. Yachtclub.

27 FEBRUARI. Voor en ter weerszijden van het beeld van Diderius Erasmus wordt een trottoir aangelegd.

13 MAART. Inwijding van het nieuwe gebouw bestemd voor kinderziekenhuis, tevens inrichting tot opleiding van pleegzusters.

15 MAART. Het eerste nummer van een nieuw weekblad te Rotterdam getiteld „Oost en West” verschijnt.

3 APRIL. Het eerste nummer van het „Rotterdamsch Nieuwsblad” verschijnt.

4 JUNI. Viering van het 25 jarig bestaan der „Inrichting voor Doofstommen-onderwijs”.

8 JULI. Opengesteld wordt voor het verkeer de nieuwe brug over de Goudsche vest bij de Jonkerfransstraat.

8 JULI. Oprichting der Vereeniging voor geschiedenis en kunst.

8 AUGUSTUS. De directeur der gemeentewerken C. B. van der Tak, officier in de orde van de Eikenkroon, overlijdt.

8 AUGUSTUS. Op onderscheiden plaatsen der stad worden drinkwaterfonteinen geplaatst, gelijk aan die op het Willemsplein en de Boompjes in gebruik gesteld.

9 OCTOBER. Een aanvang wordt gemaakt met het leggen van spoorstaven voor de trambaan, die evenwel slechts tot proef dienen en later weder zijn weggenomen.

24 OCTOBER. Ingebruikstelling der Willemsbrug.

14 NOVEMBER. De nieuwe basculebrug over de Wijn-

haven bij de groote Wijnbrugstraat wordt in gebruik genomen.
24 DECEMBER. Opening van een museum der Ver-
eeniging voor geschiedenis en kunst boven het Beursgebouw.

1879

7 JANUARI. Openstelling van de nieuw gemaakte bascule-
brug over het Vestwater aan den Coolsingel tegenover het
Van Hogendorpsplein.

EINDE APRIL. In onderscheiden straten worden de
spoorstaven gelegd voor de trambaan. Plaatsing van twee
gaslantaarns, elk met vijf lichten, op het plein tusschen het
postkantoor en het station nabij de Beurs. Verbreding van
den Coolsingel, van den Binnenweg tot aan de Delftschepoort.

HALF MEI. Groote paniek in de stad door de staking
van betaling der Afrikaansche Handelsvereeniging, waarvan
directeuren waren Lodewijk Pincoffs en Henri Polak Kerdijk,
die zich beiden uit de voeten maakten.

30 MEI. Beproeving van den tramweg, voor zoover die
gereed gekomen was.

1 JULI. Het ijzeren hek voor het Raadhuis wordt wegge-
broken en de Kaasmarkt van trottoirs voorzien.

15 OCTOBER. Opening der Passage, van de Korte
Hoogstraat naar de Coolvest.

15 OCTOBER. De tramweg tusschen Rotterdam en
Kralingen wordt in gebruik genomen.

15 OCTOBER. De Hoenderbrug wordt verbreed.

27 NOVEMBER. Juffrouw v.. d.. C... wordt ge-
schaakt door Jhr. S.... doch achterhaald (binnen 24 uur) in
het logement „de Zalm” te Gouda.

1880

24 JANUARI. In gebruikstelling van de zaal „Caledonia”
aan de noordzijde van den Haringvliet, zijnde de voormalige
Engelsch Presbyteriaansche kerk.

31 JANUARI. Viering van het 20jarig bestaan der Hoog-
duitsche Opera te Rotterdam in den Grooten schouwburg.

18 APRIL. De oud-hoogleraar G. J. Mulder overlijdt.

MEI. Het pleintje rond het beeld van Van Hogendorp,

dat tot nu toe begrind was, wordt met klinkers bestraat, terwijl midden op het Van Hogendorpsplein een groote kandelaber wordt geplaatst.

MEI. Het zeevischmarkt-gebouw wordt gesloopt.

23 JUNI. Het Rotterdamsch Tooneelgezelschap onder bestuur van Le Gras, Van Zuylen en Haspels komt weer in de stad, na te Londen voorstellingen te hebben gegeven.

18 AUGUSTUS. Inwijding der R.-K. kerk in de Van Oldenbarneveltstraat.

21 AUGUSTUS. Opening van den eersten kinderspeeltuin, in navolging van een dergelijke inrichting, welke te Amsterdam tot stand is gekomen.

24 SEPTEMBER. De honderdste verjaardag der geboorte van den dichter Tollens wordt herdacht.

31 OCTOBER. In gebruikstelling der kiosken, geplaatst op onderscheiden punten in de stad.

MIDDEN NOVEMBER. De winkel van Rooseboom & Co. aan de Zuidblaak, is de eerste winkel alhier, die electricch verlicht wordt.

25 DECEMBER. Bij Koninklijk besluit van dezen datum no. 3 is met ingang van 15 Februari 1881 op zijn verzoek eervol ontslag verleend aan den heer Joost van Vollenhoven als burgemeester van Rotterdam en tot burgemeester benoemd mr. S. A. Vening Meinesz, lid van de Tweede Kamer der Staten-Gen. en oud-wethouder van Amsterdam.

1881

6 APRIL. De proefrit met de stoomtram tusschen Rotterdam en Delfshaven heeft plaats.

JULI. Een trottoir gelegd aan de Korte Hoogstraat.

20 JULI. Bij wijze van proef wordt de Officieren-societeit in het Park op electriche wijze verlicht.

26 JULI. Door het uitsteken van vlaggen wordt herdacht, dat Philips II als heer dezer landen vóór 300 jaren afgezworen en vervallen werd verklaard.

3 AUGUSTUS. De werkzaamheden aan de Stokkenbrug worden des avonds bij electricch licht voortgezet.

11 AUGUSTUS. Opening van het Panorama aan den Stationsweg.

1881

187

3 OCTOBER. Spoorwegongeluk nabij Beukelsdijk, waarbij twee personen het leven verliezen en verscheiden gekwetst worden.

4 OCTOBER. Het Duitsche stoomschip Franz, liggende op stroom aan boei 2, wordt electricch verlicht, ten einde bij nacht te kunnen lossen of laden; dit is het eerste schip dat met zoodanige verlichting alhier is waargenomen.

24 OCTOBER. Optreden van de beroemde tooneel-spielster Sarah Bernhard alhier.

2 DECEMBER. De secretaris der gemeente, Johannes Leonardus Nierstrasz, overlijdt.

1882

12 JANUARI. Door den gemeenteraad wordt tot secretaris benoemd Mr. J. J. Tavenraat, chef der secretarie.

2 MAART. Ingebruikstelling van de vernieuwde Stokkenbrug, liggende over den mond der Zalmhaven.

25 APRIL. De gemeenteraad besluit tot overneming der terreinen op Feyenoord van de Rotterdamsche Handels-vereening voor de som van vier millioen gulden.

5 MEI. Het marmeren borstbeeld, ter eere van den oud-burgemeester Joost van Vollenhoven in het Raadhuis geplaatst, wordt in tegenwoordigheid van het gemeentebestuur plechtig onthuld.

5 MEI. Alhier komen verscheiden Joodsche vluchtelingen uit Rusland aan, die zich in Amerika gaan vestigen.

28 DECEMBER. Opening van den stoomtramweg naar Hillegersberg.

1883

17 JANUARI. Inwijding van het gebouw der Loge „de drie kolommen” aan den Oppert.

15 MAART. De nieuwe Vischmarkt wordt in gebruik genomen.

15 JUNI. Aan den heer F. D. O. Obreen wordt eervol ontslag verleend als adj.-archivaris der gemeente wegens benoeming tot directeur van het Rijksmuseum te Amsterdam.

22 JUNI. De scholen aan de Dijkstraat en Kortekade te Kralingen worden gesloten, omdat de ouders hunne kinderen

uit school haalden, zoodat de scholen ontvolkt werden, uit vrees voor de vaccinatie.

23 JUNI. Uit Amsterdam wordt gemeld, dat de commissie van toezicht van 's Rijks museum niet ontslag heeft genomen om de benoeming van den heer Obreen tot directeur van dat museum, maar om geheel andere redenen.

23 JUNI. Vergadering van het Rotterdamsche Schoolfonds; voorzitter de heer A. de Monchy; de secretaris P. Havelaar Jz. brengt verslag uit; bestuursleden de heeren G. Th. Philippi, dr. A. Mees R.Az., Dr. J. G. de Vos, F. Ebeling en E. C. W. Hoyer.

24 JUNI. In het Verkooplokaal aan den Oostsingel heeft een concours plaats van handboogschutterijen, uitgeschreven door de „Batavieren te paard.”

25 JUNI. De collecte ten behoeve van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst brengt alhier f 1229.17 op.

25 JUNI. De gemeenteraad beraadslaat over het rapport betreffende de onderhandelingen over den aankoop van de Nieuwe Rotterdamsche gasfabriek.

30 JUNI. De Rechtbank veroordeelt Jaantje Cornelia Struyk, de zogenaamde millioenenjuffrouw, tot 5 jaar gevangenisstraf.

30 JUNI. Tot eere lid der Vereeniging voor geschiedenis en kunst wordt benoemd de heer F. D. O. Obreen en tot bestuurslid de heer C. van Ommeren.

3 JULI. Een stoomvaartlijn van hier naar Oporto wordt geopend; agenten zijn de heeren Hudig & Blokhuizen.

3 JULI. Verschenen is het eerste nummer van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, onder redactie van J. H. Scheffer, archivaris der gemeente.

6 JULI. Vergadering van besturen der kiesvereenigingen om te beraadslagen over de gaskwestie.

9 JULI. Een negentigtal werkmeisjes uit Gent van de genootschappen „Help u zelven” en „t Werk veredelt” bezoekt onze stad, onder leiding van drie Rotterd. onderwijzers.

9 JULI. De kiesvereeniging Burgerplicht besluit geen reactie te voeren tegen een wettig genomen besluit van den gemeenteraad inzake de gaskwestie.

10-12 JULI. Algemeene vergadering van de Ned. Maatschappij ter bevordering van nijverheid.

12 JULI. Bij Kon. besluit is P. J. Haaxman, apotheker, benoemd tot ridder in de orde van den Nederl. Leeuw.

12 JULI. De gemeenteraad benoemt tot directeur van het museum Boymans den heer P. Haverkorn van Rijsewijk.

16 JULI. In de Luth. kerk heeft het examen plaats der kweekelingen aan de Inrichting voor doofstommen-onderwijs.

18 JULI. Tot leden van den Gemeenteraad zijn herkozen de heeren Baartz, Betz, Havelaar, Van Heukelom, Hoyer, Mees, Milders, Smalt, Thooft en Visser. Gekozen Jhr. P. H. A. Martini Buys. Herstemming tusschen de heeren Schalkwijk, Altona, Gilissen en Van Gilse.

19 JULI. Aan de Maatschappij De Maas te Delfshaven is opgedragen de bouw van een schroefstoomboot groot 650 ton door de firma Green Holland & Sons te Londen.

25 JULI. De heer C. M. Viruly, consul van Denemarken alhier, is benoemd tot ridder in de orde van Dannebrog.

27 JULI. De commissie tot redding van drenkelingen reikt een zilveren medaille uit aan W. A. H. van den Brande en F. M. Engelman.

28 JULI. De Spaarbank van het departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen verklaart zich bereid voor inleggers wier tegoed meer dan f 4000,— bedraagt, te doen aankopen en in bewaring te nemen certificaten van nationale $2\frac{1}{2}$ % werkelijke schuld.

28 JULI. Aan de Algemeene turnvereeniging wordt aangeboden een vaandel, vervaardigd naar het ontwerp van den heer J. Verheul Dzn.

31 JULI. Burgemeester en Wethouders stellen voor in het voormalig Yachtclubgebouw een museum voor land- en volkenkunde in te richten.

31 JULI. De heer L. F. Brandts Buys is benoemd tot leeraar aan de muziekschool der Maatschappij tot bevordering der toonkunst.

31 JULI. Bij de herstemming voor twee leden van den gemeenteraad zijn gekozen J. B. Altona en W. C. Schalkwijk.

31 JULI. Viering van het 25-jarig bestaan der Rotterdamsche Diergaarde; aan den directeur A. A. van Bemme-

len wordt aangeboden de medaille van verdienste van het Kon. zoölogisch gen. Natura Artis Magistra te Amsterdam.

2 AUGUSTUS. De gemeenteraad behandelt het voorstel tot regeling van de verhouding der gemeente met het Vrij Entrepot.

5 AUGUSTUS. De Rotterdamsche Diergaarde heeft verscheiden fraaie dieren ten geschenke ontvangen.

10 AUGUSTUS. De heer Th. H. H. Verhey heeft op duitschen tekst een romantische opera gecomponeerd, genaamd Imilda. Het libretto is van den heer W. Smalt.

11 AUGUSTUS. Op de prijsvraag voor een nieuwen schouwburg zijn acht ontwerpen ingekomen; het meest beantwoordend aan het programma is het ontwerp van Jan Verheul Dzn.

11 AUGUSTUS. Het Maria Catharina van Dooren's Vrouwengesticht van weldadigheid bestaat 50 jaar.

13 AUGUSTUS. Het eerste gedeelte van het ijzeren drijvend droogdok komt voor de stad aan.

16 AUGUSTUS. In de vergadering van den Gemeenteraad wordt benoemd de eerste commissie van toezicht voor het Museum van land- en volkenkunde.

18 AUGUSTUS. Van de werf der Maatschappij De Maas te Delfshaven loopt van stapel het stalen stoomschip Sarturnus voor rekening van de Kon. Ned. stoombootmaatschappij te Amsterdam.

19 AUGUSTUS. Het aakschip Antje van Heeteren, schipper Willem Vonk, zinkt in de Westerhaven, de vrouw van den schipper en zijne vier kinderen komen bij den ramp om.

20 AUGUSTUS. In de Rotterdamsche slachtersvereeniging wordt behandeld de belastingverordening voor het gebruik maken van het openbaar slachthuis.

23 AUGUSTUS. De gemeenteraad keurt het voorstel van B. & W. goed om voor de vernieuwing van den kaai-muur langs de Boompjes f 60.000 en voor de verbetering van den Oost Zeedijk f 1845 uit te trekken. B. & W. adviseeren het nader voorstel tot overname van de N. R. gasfabriek van de hand te wijzen.

29 AUGUSTUS. Van de werf Fijenoord wordt te water

gelaten het s.s. „Edam”, gebouwd voor de Ned. Amer. stoomvaart-maatschappij.

29 AUGUSTUS. In de vergadering der Vereeniging Rotterdamsche schouwburg doet de voorzitter J. van der Hoop Jac.zn. mededeelingen omtrent den bouw van het nieuwe schouwburglokaal.

31 AUGUSTUS. De Imperial Continental gas-association doet nieuwe aanbiedingen aan den gemeenteraad.

31 AUGUSTUS. De commissie tot redding van drenkelingen reikt zilveren medailles uit aan Hendrik P. N. Muller en J. Klomp.

31 AUGUSTUS. Een sub-commissie vormt zich, ten einde gelden bijeen te brengen tot leniging van de gevolgen der ramp op Java en Sumatra (uitbarstingen op Krakatau).

7 SEPTEMBER. In den ouderdom van 90 jaren overlijdt te Amsterdam de Oud-Rotterdammer, de heer E. P. de Monchy, oud-president van de Ned. Handelmaatschappij.

9 SEPTEMBER. Tentoonstelling van „Floralia” in het Verkooplokaal aan den Oostsingel.

10 SEPTEMBER. Ds. P. G. Te Winkel blijft, terwijl hij zich in den winkel van den heer Storm Lotz bevindt, plotseling dood.

14 SEPTEMBER. De Ned. Vereeniging tot bevordering van Zondagsrust houdt in het gebouw Irene hare tweede algemeene vergadering.

16 SEPTEMBER. De N. R. C. bevat de lijst van bekroningen aan inzenders op de internationale tentoonstelling te Amsterdam, waaronder vele Rotterdammers.

18 SEPTEMBER. De proefvaart heeft plaats van het s.s. „Saturnus”, gebouwd op de werf De Maas te Delfshaven.

25 SEPTEMBER. Het groote droogdok der gemeente wordt in gebruik genomen.

26 SEPTEMBER. Het Bataafsch genootschap heeft tot leden benoemd o.a. ir. W. A. M. Piepers en ir. D. A. Wittop Koning, beiden alhier.

1 OCTOBER. De nieuwe adjunct-archivaris-bibliothe-caris J. H. W. Unger komt in dienst.

1 OCTOBER. Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is een adres ingediend door de leeraren van het Eras-

miaansch gymnasium naar aanleiding van de ontevredenheidsbetuiging van den minister over het optreden van mr. L. Büchler, leeraar aan de R. H. B. S. te Zwolle.

1 OCTOBER. 200 kasteleins vergaderen in café de Unie aan den Coolsingel om den minister te verzoeken tot herziening der drankwet over te gaan.

4 OCTOBER. De heer A. de Bruijn wordt pachter van den tol bij de Bontepaal voor f 7600.

8 OCTOBER. Opstijging van den luchtreiziger L' Hoste uit den tuin van het feestgebouw.

11 OCTOBER. De gemeenteraad neemt de ontwerpverordening op het gebruik van havens en wateren aan.

12 OCTOBER. Het aantal abonné's der Nederlandsche Bell-telephoonmaatschappij was op 1 Oct. gestegen tot 444, waarvan nu reeds 428 zijn aangesloten.

12 OCTOBER. Met ingang van 1 November wordt een deel der agenten van politie van een helm voorzien ter vervanging van de kepi.

15 OCTOBER. De Imperial Continental gas-association zendt een adres aan den Raad over den gasprijs.

18 OCTOBER. Het werk tot uitvoering van plan C wordt overstroomd, doordat tengevolge van den storm aan de zijde der Kolk een dam bezwijkt.

18 OCTOBER. De Koning en Koningin van België passeeren Rotterdam, op weg van Den Haag naar Brussel.

23 OCTOBER. De heer A. C. Teixeira is erkend en toegelaten als consul-generaal van Brazilië voor Nederland met standplaats Rotterdam.

27 OCTOBER. De Vereeniging tot bestrijding der prostitutie richt een adres aan de Tweede Kamer der St.-Generaal.

27 OCTOBER. Het kleine ijzeren drijvend droogdok der gemeente Rotterdam wordt in gebruik genomen.

28 OCTOBER. Ds. C. A. A. de Magnin neemt afscheid als predikant der Waalsche gemeente.

2 NOVEMBER. Het Hof te 's-Gravenhage verwerpt het hooger beroep van Jaantje Struyk, de miljoenen-juffrouw.

13 NOVEMBER. Verschenen zijn eenige afleveringen van Obreen's Archief voor Nederl. kunstgeschiedenis.

15 NOVEMBER. De gemeenteraad neemt het ontwerp-
1883

besluit tot aankoop der Nieuwe Rotterd. gasfabriek aan.

15 NOVEMBER. De gemeenteraad neemt de ontwerpverordening op het beheer van het openbaar slachthuis aan.

22 NOVEMBER. De gemeenteraad besluit tot aanstelling van een directeur voor het Museum voor land- en volkenkunde op een jaarwedde van f 1500—f 2000.

3 DECEMBER. De heer A. Bundten is 25 jaar werkzaam aan de redactie van de N. R. C., afd. handel.

5 DECEMBER. De heer J. R. N. J. Bijl, gemeentehavenmeester, overlijdt.

10 DECEMBER. De Kamer van Koophandel besluit een adres te zenden aan de Tweede Kamer inzake de voorstellen van den minister van financiën tot versterking van 's Rijks middelen.

12 DECEMBER. Om 3 uur staat het water op 3.35 boven Rottepeil, d.i. 1 c.M. hooger dan de vloed van 1775, maar 17 c.M. lager dan die van 1825, waardoor de buitenstad grootendeels wordt overstroomd.

12 DECEMBER. Dank- en bedestond in de Groote kerk ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan der Nederl. Zendingvereeniging.

13 DECEMBER. De gemeenteraad neemt het voorstel tot verbetering der openbare privaten langs de Vesten, in de Baan, op het Roodezand en in de Cockensteeg aan.

13 DECEMBER. Het departement Rotterdam der Evangelisatiemaatschappij houdt in het gebouw Irene een openbare samenkomst tot bespreking van het onderwerp: De Vaderlandsche geschiedenis op de openbare school.

18 DECEMBER. Prof. Jorissen houdt de eerste der door hem aan de afd. Rotterdam van de Hollandsche Maatschappij voor fraaie kunsten en wetenschappen toegezegde voordrachten over de Revolutie en het Huis van Oranje.

22 DECEMBER. De afd. Rotterdam van de Maatschappij tot bevordering der bouwkunst en de Bouwkundige leesvereeniging besluiten een gezamenlijke bouwkundige bibliotheek te stichten.

30 DECEMBER. Viering van den geboortedag van Zwingli (400 jaar geleden) in de Remonstrantsche kerk.